

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-5/23/2962

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Jekaterina Aader

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 13.04.2023 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötaja Roval Agro OÜ, registrikood 12908851
aadress: Saare maakond, Saaremaa vald, Kuressaare linn,
Nooruse tn 45, 93816
e-posti aadress: roland@roval.ee

Isikuandmete vastutav isik **töötaja** Juhatus liikmed

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide a ja f, artikli 5 lõike 1 punkti a, artikli 6 lõike 1 punkti f alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. lõpetada kaameraga isikuandmete töötlemine (filmimine) väljapoole Roval Agro OÜ-le kuuluvat kinnistut (naaberkinnistud, avalik ala), kas muutes kaamera filmimisnurka või kaamera ümber paigutades nii, et kaamera vaatevälja ei jääks midagi peale äriühingule kuuluva kinnistu ja saata selle tõendamiseks kaamerapildi kuvatõmmised e-posti aadressil info@aki.ee.
2. kustutada olemasolevad salvestused ning saata selle kohta kinnitus inspeksioonile aadressil info@aki.ee.

Määratud ettekirjutuse täitmise tähtajaks **27.04.2023.**

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 1 000 eurot iga täitmata ettekirjutuse punkti eest.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alatatada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

16.12.2022 sai Andmekaitse Inspeksioon kaebuse seoses Saare maakonnas Saaremaa vallas Kõruse külas Kurevere-Harila-Harilaiu tee ja Ees-Kordoni maaüksust läbiva tee ristmikule paigaldatud valvekaameraga, mille filmimistrajektor on risti üle Kurevere-Harila-Harilaiu tee. Kaebaja sõnul puudub kaamera asukohas igasugune teave kaameraomaniku, videoandmete kogumise eesmärgi ja hoiustamise kohta ning kaamera juures on üksnes videovalvest teavitav kollane silt. Kaebaja sõnul jälgib kaamera tema pere ja külaliste liikumist Saariste-Sandri maaüksusele ja sellega riivab tema privaatsust. Kaebusele on lisatud kaebaja sõnu kinnitavad fotod ja plaan koos kaamera asukoha koordinaatidega.

06.02.2023 selgitas inspeksioon välja, et valvekaamera suunaga risti üle avalikult kasutatava Kurevere-Harila-Harilaiu vallatee asub Roval Agro OÜ-le (registrikood 12908851) kuuluval Ees-Kordoni maaüksusel (katastritunnus 71401:001:1094).

10.02.2023 saatis inspeksioon kaameraomanikule (andmetöötlejale) selgituste saamiseks järelepärimise ja ettepaneku muuta kaamera filmimisnurka nii, et kaamera vaatevälja ei jääks midagi peale Roval Agro OÜ-le kuuluva kinnistu (naaberkinnistud, avalik ala) ja saata selle tõendamiseks kaamerapildi kuvatõmmised, kustutada olemasolevad salvestused ning esitada täidetu kohta kinnitus. Alternatiivnõudena tegi inspeksioon ettepaneku peatada avaliku ala filmimine seniks, kuni kaamera kasutamise osas on koostatud õigustatud huvi analüüs ja andmekaitsetingimused, need on edastatud koos kaamerapildi kuvatõmmistega Andmekaitse Inspeksioonile, ning inspeksioon on kinnitanud nende õiguspärasust. Järelepärimises selgitas inspeksioon kaameraga avaliku ala või naaberkinnistute filmimise õiguslikke aluseid ja tingimusi. Ettepaneku täitmise tähtjaks määras inspeksioon 22.02.2023.

13.02.2023 saatis andmetöötleja järelepärimisele ja ettepanekule vastuseks e-kirja, milles selgitas videokaamera kasutamise ja avaliku ala filmimise eesmärgi, milleks oli vara kaitse, ning esitas kaamera asukoha ja filmimisnurga skeemi. Vastuses selgitas andmetöötleja ka avaliku ala, naaber- ja enda kinnistute paiknemist ning nende kasutamist.

Inspeksiooni järelepärimise küsimusele filmimise õigusliku aluse ning salvestiste säilitamise koha ja tähtja kohta jättis andmetöötleja vastamata, samuti ei ole ta edastanud inspeksioonile fotosid kaamerapildist, kus on jäädvustatud mõni objekt (nt sõiduk) või isik. Olukorra lahendusena pakkus andmetöötleja muuta kaamera asukohta ja paigutada see ümber naaberkinnistule lähemale (Saariste kinnistu värava taha) suunaga enda maa poole nii, et avalikku ala filmimist ei toimu.

23.02.2023 saatis inspeksioon täiendava ettepaneku muuta kaamera filmimisnurka nii, et kaamera vaatevälja ei jääks midagi peale äriühingule kuuluva kinnistu ja saata selle tõendamiseks kaamerapildi kuvatõmmised, lõpetada kaameraga heli salvestamine, kustutada olemasolevad salvestused ning esitada täidetud kohta kinnitus. Alternatiivnõudena tegi inspeksioon taas ettepaneku peatada avaliku ala filmimine seniks, kuni kaamera kasutamise osas on koostatud õigustatud huvi analüüs ja andmekaitsetingimused, need on edastatud koos kaamerapildi kuvatõmmistega Andmekaitse Inspeksioonile, ning inspeksioon on kinnitanud nende õiguspärasust.

Ettepaneku täitmise tähtajaks määras inspeksioon 10.03.2023. Küll aga ei ole andmetöötleva inspeksiooni ettepanekule vastanud.

05.04.2023 saatis inspeksioon e-kirjaga meeldetuletuse ettepanekule vastamata jätmise kohta ja soovis teavet, kas on ettevõtte kaamera ümber paigutanud või kaameravaatevälja muutnud. Vastamiseks andis inspeksioon aega kuni hiljemalt 10.04.2023, hoiatades, et vastamata jätmisel võidakse ettevõttele teha ettekirjutus. Ka meeldetuletusele ei ole ettevõtte reageerinud, mistõttu on ettekirjutuse tegemine vältimatu

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

Andmetöötleva jättis inspeksiooni järelepärimistele ja ettepanekutele sisuliselt vastamata, selgitades üksnes videokaamera kasutamise ja avaliku ala filmimise eesmärki, milleks oli vara kaitse. Andmetöötleva ei selgitanud statsionaarsete kaamerate kasutamise õiguslikke aluseid, filmimise otstarvet, vajalikkust, ulatust, andmetöötleva tingimusi ja muid asjaolusid.

Inspeksiooni mõlemale ettepanekule ei ole andmetöötleva vastanud või nende täitmist kinnitanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Isikuandmete töötlemise alused

1. IKÜM artikli 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmed igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal. Seega on isikuandmeteks muuhulgas kaameraga edastatav pilt isikust, kui isikut on võimalik tuvastada. Tuvastatav on isik ka siis, kui kaamera pildilt ei nähtu tema nägu; isikut on võimalik ära tunda tema muude tunnuste kaudu (nt keha kuju, riietus, kaasas olevad asjad, erilised tundemärgid jne).

IKÜM artikkel 4 punkti 2 kohaselt on isikuandmete töötlemiseks isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, sh nende levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine. Seega ka kaameraga jälgimine ja salvestamine on isikuandmete töötlemine.

Seega töötleb andmetöötleva kaameraga jälgimisel ja salvestamisel isikuandmeid. Isikuandmete töötlemine leiab aset sõltumata sellest, kas salvestisi vaadatakse läbi või mitte.

2. IKÜM artikli 5 lõike 1 punkti a järgi tagatakse isikuandmete töötlemisel, et töötlemine on seaduslik, õiglane ja andmesubjektile läbipaistev. IKÜM artikli 6 lõike 1 kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui see vastab ühele lõike 1 punktides a kuni f toodud tingimusele.

IKÜM artikli 6 lõike 1 punktides a-e sätestatud aluste korral põhineb andmetöötluse seaduslikkus andmesubjekti nõusolekul, lepingulistel korraldustel, seadusjärgsel kohustusel või muul konkreetselt, õigusaktis määratletud põhjusel. Antud juhul eelloetletud aluseid isikuandmete töötlemiseks ei esine. Seega saab jälgimisseadmetega (sh statsionaarsete kaameratega) andmeid töödelda üksnes IKÜM artikli 6 lõike 1 punktis f sätestatud õigustatud huvi alusel. Õigustatud huvi ei pea hakkama hindama füüsilisest isikust andmetöötleja juhul, kui ta kasutab statsionaarset turvakaamerat ning selle vaatevälja jääb üksnes tema enda ainukasutuses olev ala, mitte avalik ega ühiskasutuses olev ruum (nt tänav, kortermaja trepikoda, kõrvalmaja).

Isikliku otstarbe erand

3. IKÜM preambuli punkt 18 selgitab, et üldmäärust ei tuleks kohaldada isikuandmete töötlemise suhtes, mida füüsiline isik teostab eranditult isiklikel või kodustel eesmärkidel ja seega väljaspool ametialast või äritegevust. Juriidilistele isikutele isikliku otstarbe erand ei kohaldu, seetõttu antud küsimust inspeksioon käesoleva ettekirjutuse raames ei käsitle.

Õigustatud huvi analüüs

4. Tulenevalt IKÜM artikli 6 lõike 1 punktist f on isikuandmete töötlemine seaduslik juhul, kui see on vajalik vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvi korral, välja arvatud juhul, kui sellise huvi kaaluvad üles andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mille nimel tuleb kaitsta isikuandmeid.

Selleks, et õigustatud huvile saaks tugineda, peavad korraga olema täidetud kõik kolm tingimust:

- 1) vastutaval töötlejal või kolmandal isikul on andmetöötluseks õigustatud huvi;
- 2) isikuandmete töötlemine on vajalik õigustatud huvi teostamiseks, sh ei ole muud tõhusat kuid privaatsust vähem riivavat meetet sama eesmärgi saavutamiseks;
- 3) vastutava töötleja ja/või kolmanda isiku õigustatud huvid kaaluvad üles kaitstava andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused.

Eelnimetatust lähtuvalt tuleb kaameraomanikul IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f alusel isikuandmete töötlemise võimalikkuse väljaselgitamiseks **tõendada, kas ja milline on tema õigustatud huvi avaliku ala filmimiseks, seejärel, kas filmimine on vajalik tema õigustatud huvi teostamiseks ning, lõpuks, kas filmimine kaalub üles isikute õigused.**

5. Õigustatud huvid peavad olema sõnastatud piisavalt selgelt, et seda oleks võimalik tasakaalustada andmesubjekti huvide ja põhiõigustega. Lisaks peab kaalul olev huvi olema vastutava töötleja huvi. Selleks on vaja reaalsel ja hetkel esinevat huvi – midagi, mis on seotud parasjagu toimuva tegevuse või kasuga, mida eeldatakse saada lähitulevikus. Lisaks saab huvi pidada õigustatuks seni, kuni vastutav töötleja saab huvi ellu viia viisil, mis on kooskõlas andmekaitset käsitlevate ja muude õigusaktidega. Teisisõnu peab õigustatud huvi olema seaduse järgi lubatav.¹

Ka videovalve puhul peab õigustatud huvi olema tegelikult olemas ja see peab olema aktuaalne küsimus (st see ei tohi olla fiktiivne ega spekulatiivne). Enne valvetegevuse alustamist peab olema käes tegelik olukord, näiteks varasem kahju või varasemad tõsised juhtumid.²

¹ [Arvamus 06/2014 andmete vastutava töötleja õigustatud huvide mõiste kohta direktiivi 95/46/EÜ artikli 7 tähenduses.](#)

² [Euroopa Andmekaitseinspektsiooni suunised 3/2019 isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes](#) (Videovalve suunised), lk 10, p 20.

Seega on oluline, et õigustatud huvi oleks:

- kooskõlas kehtivate õigusaktidega
- sõnastatud piisavalt selgelt (st piisavalt konkreetne)
- ning reaalne ja hetkel esinev (st mitte spekulatiivne).

Teiseks on vastutav töötleja enne kaamerasüsteemi kasutamist kohustatud hindama, kus ja millal on videoalvemeetmed tingimata vajalikud. Nimelt peaks enne videoalvesüsteemi paigaldamist vastutav töötleja alati kriitiliselt uurima, kas see meede on esiteks sobiv (meetmega on üldse võimalik seatud eesmärki täita) soovitud tulemuse saavutamiseks ning teiseks piisav ja vajalik selle eesmärkide saavutamiseks. Videoalvemeetmed tuleks valida üksnes juhul, kui töötlemise eesmärki ei ole võimalik mõistlikult saavutada muude vahenditega, mis riivavad vähem andmesubjekti põhiõigusi ja -vabadusi. Üldjuhul lõpeb vajadus kasutada videoalvet vastutava töötleja valduse kaitsmiseks vara piiridel.³

Kolmandaks tuleb andmetöötlejal analüüsida, millised on võimalikud andmesubjekti huvid või põhiõigused ja -vabadused, mida võidakse isikuandmete töötlemisega kahjustada, ning tasakaalustada andmetöötleja õigustatud huvid andmesubjektide huvide ja põhiõigustega. Vastutav töötleja peab kaaluma, 1) mil määral mõjutab jälgimine üksikisikute huve, põhiõigusi ja -vabadusi ning 2) kas see põhjustab andmesubjekti õiguste rikkumist või negatiivseid tagajärgi tema õigustele. Huvide tasakaalustamine on tegelikult kohustuslik. Hoolikalt tuleb hinnata ja tasakaalustada ühelt poolt põhiõigusi ja -vabadusi ning teiselt poolt vastutava töötleja õigustatud huve.⁴ Oluline on silmas pidada, et vastutava töötleja või kolmanda isiku õigustatud huvid ei kaalu automaatselt üles kaitstavate andmesubjektide põhiõiguste ja -vabadustega seotud huve. Kui andmetöötleja leiab, et tema õigustatud huvi on kaalukas, kuid riive andmesubjekti õigustele on samuti kaalukas, tuleb kaaluda erinevate kaitsemeetmete rakendamist, näiteks lühem säilitustähtaeg, salvestamine ainult öisel ajal vms.

Juhul, kui andmetöötleja jätab ühe eelnevatest etappidest korrektselt tegemata, ei ole andmete töötlemine IKÜM artikli 6 lg 1 punkti f alusel lubatud ning inspeksioonil on õigus edasine isikuandmete töötlemine keelata.

Õigustatud huvi hindamine on kaameraomaniku (andmetöötleja) kohustus⁵. Arvestada tuleb ka sellega, et õigustatud huvi analüüs tuleb dokumenteerida ning sellega peab olema võimalik igal inimesel tutvuda (IKÜM artikkel 13 lg 1 punkt d).

6. Andmetöötleja jättis Saare maakonnas Saaremaa vallas Kõruse külas Kurevere-Harila-Harilaiu tee ja Ees-Kordoni maaüksust läbiva tee ristmikule paigaldatud kaameraga avaliku ala filmimiseks õigustatud huvi analüüsimata, millest tulenevalt ei ole IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f alusel avalikku ala filmivate kaamerate kasutamine lubatud. Seega tuleb kaamerate kasutamine lõpetada seniks, kuni avaliku ala filmimise osas on koostatud korrektne õigustatud huvi analüüs, millest selgub kas ja mil määral (nt mis kohtades täpsemalt) videoalvet võib kasutada.

Teavitamine ja andmekaitsetingimused

7. IKÜM artikli 13 kohaselt teeb vastutav andmetöötleja isikuandmete saamise ajal inimesele teatavaks kogu artiklis 13 ettenähtud teabe. **Videoalve puhul tuleks kõige olulisem teave esitada teavitussildil: töötlemise eesmärk, õiguslik alus, vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed. Lisaks korrektselt paigaldatud sildile on vajalik koostada ka andmekaitsetingimused.**

³ Videoalve suunised, lk 10-11, p 24-27.

⁴ Videoalve suunised, lk 11, p 30.

⁵ IKÜM art 5 lg 2 ja art 12-14, vt ka põhjenduspunkt 76.

Kaamera teavitussilt tuleks paigutada nii, et inimesel on lihtne enne jälgitavale alale sisenemist saada teadlikuks kaamerajälgimisest. Kaamera asukohta ei ole vaja näidata, kui ei ole kahtlust, milliseid alasid jälgitakse. Inimesel peab olema võimalik hinnata, milline ala on kaamera vaateväljas, et ta saaks vajaduse korral jälgimist vältida või oma käitumist kohandada.⁶

8. IKÜM artikli 5 lõike 1 punkti a üheks isikuandmete töötlemise seaduslikkuse kriteeriumiks on andmetöötluse läbipaistvuse tagamine, nimelt peavad kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid olema lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. See tähendab et ka kaameraomanik peab teiste inimeste isikuandmete töötlemisel koostama andmekaitsetingimused.

Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14. Andmetöötaja peab esitama andmekaitsetingimustes kogu IKÜM artiklites 13 -14 sätestatud teabe⁷.

Olukorras, kus kasutatakse videoalvet, tuleb andmekaitsetingimustes või videoalve korras lähtuda IKÜM artiklist 13, ehk tingimustes tuleb kajastada muuhulgas järgnev:

- isikuandmete töötlemise eesmärgid ja õiguslik alus;
- õigustatud huvi analüüs või teave, kuidas on võimalik õigustatud huvi analüüsiga tutvuda;
- isikuandmete vastuvõtjad (nt volitatud töötaja nimi);
- isikuandmete säilitamise ajavahemik (kaamerasalvestiste säilitamise tähtaeg);
- teave õiguse kohta taotleda juurdepääsu isikuandmete ning nende parandamist või kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist ning esitada vastuväide selliste isikuandmete töötlemisele, samuti teave isikuandmete ülekandmise õiguste kohta;
- teave õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele.

9. Pildimaterjalist nähtub, et Saare maakonnas Saaremaa vallas Kõruse külas Kurevere-Harila-Harilau tee ja Ees-Kordoni maaüksust läbiva tee ristmikule paigaldatud kaamera juures on ilma igasuguse teabeta videoalvest teavitatav kollane silt. Ainuüksi silt „Videoalve“ aga ei edasta kogu vajalikku teavet andmetöötaja ja andmetöötluse tingimuste kohta. Kaamera vaatevälja jäävatel isikutel ei ole sellisel juhul teavet, kelle poole peavad nad pöörduma ja millistel tingimustel neid kaamerapildile jäädvustatakse. Seega jättis kaameraomanik täitmata andmetöötaja teavituskohustuse.

Kaamera salvestise säilitamine

10. IKÜM artikli 5 lõike 1 punktide c ja e kohaselt ei tohi isikuandmeid säilitada kauem, kui on vajalik eesmärkidel, milleks neid töödeldakse.

Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp on oma suunistes 3/2019 isikuandmete töötlemise kohta videoseadmetes välja toonud järgneva:⁸ „Võttes arvesse isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 5 lõike 1 punktides c ja e sätestatud põhimõtteid, nimelt võimalikult väheste andmete kogumist ja säilitamise piirangut, tuleks isikuandmed enamikul juhtudel (nt vandalismi avastamiseks) kustutada – ideaaljuhul automaatselt – mõne päeva pärast. Mida pikem on ettenähtud säilitamisaeg (eriti kui see on pikem kui 72 tundi), seda rohkem tuleb põhjendada eesmärgi õiguspärasust ja säilitamise vajalikkust. Kui vastutav töötaja kasutab videoalvet mitte ainult oma ruumide jälgimiseks, vaid kavatseb andmeid ka säilitada, peab vastutav töötaja tagama, et säilitamine on eesmärgi saavutamiseks tegelikult vajalik. Kui säilitamine on vajalik, tuleb säilitamisaeg iga konkreetse eesmärgi puhul selgelt kindlaks määrata ja eraldi kehtestada. Vastutav töötaja vastutab säilitamisaja kindlaksmääramise eest kooskõlas vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttega ning isikuandmete kaitse üldmääruse sätete järgimise

⁶ Videoalve suunised, lk 26, p 113.

⁷ Vt ka Artikli 29 tööühma suunised määruse 2016/679 kohase läbipaistvuse kohta, lk 35-40.

⁸ Videoalve suunised, lk 28, p 121.

tõendamise eest.“ **Seega olukorras, kus eriseadusest ei tulene pikemat säilitamistähtaega, tuleb lähtuda üldjuhul 72 tunnisest säilitamisajast.** Oluline on märkida, et mida kauem salvestisi säilitatakse, seda suurem riive on salvestistele jäänud isikutele.

11. IKÜM artikli 32 lõige 1 kohustab volitatud töötajat tagama andmetöötluse turvalisust. Võetud korralduslikud ja tehnilised meetmed peavad olema proportsionaalsed füüsiliste isikute õigusi ja vabadusi ähvardavate ohtudega, mis tulenevad videovalve andmete juhuslikust või ebaseaduslikust hävitamisest, kaotsiminekest, muutmisest ja loata avalikustamisest või neile juurdepääsust.⁹ Eriti oluline on tagada, et kõrvalised isikud ei pääseks ligi videosalvestistele, ja ei toimuks isikuandmete loata avalikustamist. Ligipääs kaamerapildile peab olema põhjendatud ja salvestise kasutamise eesmärk selge (IKÜM art 5 lg 1 punktid a-b).

Selleks, et oleks võimalik tagantjärele kontrollida, kes, millal ja millist videosalvestist on vaadanud, **peab olema loodud logimissüsteem.** Inspektsiooni hinnangul on logimine ainuke võimalik viis, mis võimaldab kontrollida seda, et kaamera otsepilti või salvestisi ei oleks vaadatud ebaseaduslikult, sh ilma põhjusest.

12. Andmetöötleja peab kaamerate kasutamisel arvestama ka inimese õigusega saada tema kohta kogutud andmeid ehk väljavõtteid videosalvestistest. Andmetöötlejal on kohustus vastata videosalvestistega tutvumise nõuetele 30 päeva jooksul.¹⁰ Lisaks on isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art 17 alusel õigus isikul andmetöötlejalt, st ühistult nõuda ka enda andmete (antud juhul videosalvestiste) kustutamist.

Kokkuvõte

13. Eelnevast tulenevalt tuleb andmetöötlejal selleks, et saaks väljaspool oma kinnistut kasutada videovalvet ja jälgida kaameratega avalikku ruumi, täita alljärgnevad nõuded:

- 1) koostada korrektne õigustatud huvi analüüs, mis vastab IKÜM artikkel 6 lg 1 punktis f sätestatud tingimustele (vt inspektsiooni põhjenduste punkte 4-5);
- 2) luua ja paigaldada nõuetekohased teavitussildid¹¹ videovalve kasutamise kohta (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 7);
- 3) koostada andmekaitsetingimused, mis vastavad täielikult IKÜM artikliteks 12 ja 13 sätestatud nõuetele (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 8)
- 4) tagada, et videosalvestised kustutakse viivitamata, kuid hiljemalt 72 tunni möödudes (vt inspektsiooni põhjenduste punkti 10). Pikem säilitamistähtaeg peab olema põhjendatud.

14. Kokkuvõtteks ei esine käesoleval ajal ühtegi õiguslikku alust, mis võimaldaks andmetöötlejal filmida avalikku ala. Inspektsiooni hinnangul tuleb seetõttu andmetöötlejal lõpetada igasugune õigusliku aluseta avaliku ala kaameratega filmimine ja kustutada kõik olemasolevad salvestused. See ei välista võimalust kaameraid kunagi ka avaliku ala filmimiseks kasutada kui andmetöötleja on esitanud selleks nõuetekohase õigustatud huvi analüüsi ja täitnud teavitamiskohustuse.

(allkirjastatud digitaalselt)

Jekaterina Aader
jurist
peadirektori volitusel

⁹ Videovalve suunised, lk 28, p 123.

¹⁰ IKÜM artikkel 15.

¹¹ Teavitussildi saab luua AKI sildi genereerija abil veebiaadressil videovalvesilt.aki.ee.